

Rapport 2. kvartal 2016

Eika Gruppen

Ved din side.

Hovedtall

Resultatregnskap

Beløp i tusen kroner	2. kvartal 2016	2. kvartal 2015	1. halvår 2016	1. halvår 2015	Helår 2015
Netto renteinntekter	109 589	99 075	215 231	193 259	396 383
Netto premieinntekter	484 183	457 100	931 238	900 091	1 842 982
Netto andre inntekter	104 874	54 145	162 608	115 667	254 215
Netto driftsinntekter	698 646	610 320	1 309 077	1 209 017	2 493 580
Erstatningskostnader	301 851	307 305	637 517	636 229	1 182 223
Driftskostnader	195 017	186 780	380 501	352 154	774 054
Resultat før tap og nedskrivninger	201 778	116 235	291 059	220 634	537 303
Tap og nedskrivninger på utlån og andre fordringer	13 446	9 821	28 596	21 051	41 251
Resultat før skatt	188 332	106 414	262 463	199 583	496 052
Skattekostnad	38 013	27 150	62 254	56 186	142 355
Resultat etter skatt	150 319	79 264	200 209	143 397	353 697

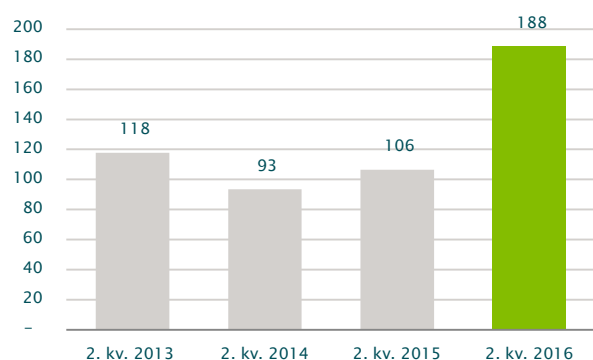
Balanse

Beløp i tusen kroner	30.06.2016	30.06.2015	31.12.2015
Brutto utlån til kunder	3 951 902	3 749 775	3 834 598
Verdipapirer	3 805 388	3 559 786	4 049 615
Innskudd fra kunder	4 257 831	3 813 809	4 049 614
Forsikringstekniske avsetninger	3 433 815	3 238 041	3 244 597
Egenkapital	2 061 557	1 828 940	1 861 348
Forvaltningskapital	11 814 817	10 728 577	11 505 357

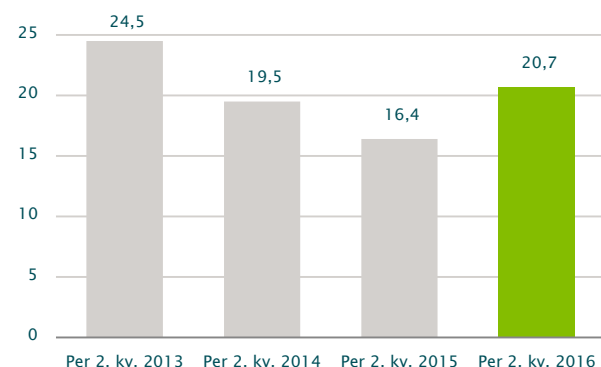
Nøkkeltall

	2. kvartal 2016	2. kvartal 2015	1. halvår 2016	1. halvår 2015	Helår 2015
Omsetningsøkning	14,5 %	5,0 %	8,3 %	6,7 %	7,5 %
Combined ratio f.e.r.	78,5 %	84,1 %	85,2 %	87,0 %	80,5 %
Tap i prosent av gj.snitt utlån			1,5 %	1,1 %	1,1 %
Annualisert egenkapitalavkastning ¹			20,7 %	16,4 %	19,2 %
Ren kjernekapitaldekning (CRD IV)			15,7 %	17,5 %	18,5 %

Resultat før skatt
Millioner kroner

Egenkapitalavkastning (ann.) ¹
Prosent

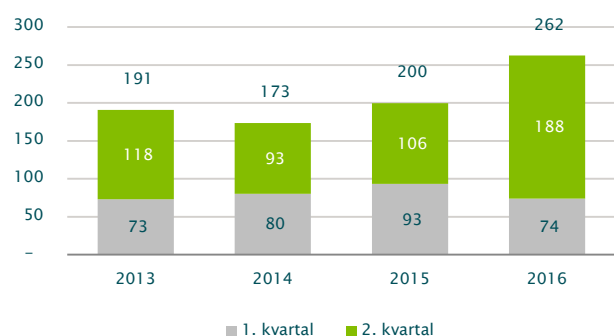
¹ Egenkapitalavkastningen for 2015 er omarbeidet som følge av endringer i regnskapsregler fra 1.januar 2016 og er derfor ikke sammenlignbar med tidligere rapporterte avkastningstall.

Rapport andre kvartal og første halvår 2016

Resultat- og balanseutvikling konsern

Konsernet fikk et resultat før skatt på 188 millioner kroner i andre kvartal, mot 106 millioner kroner i andre kvartal i fjor. For første halvår var resultatet 262 millioner kroner (200). Resultatet etter skatt på 200 millioner kroner (143) for første halvår ga en annualisert egenkapitalavkastning på 20,7 prosent (16,4).

Resultat før skatt
Millioner kroner

Netto driftsinntekter

Netto driftsinntekter utgjorde for andre kvartal 698 millioner kroner (610), tilsvarende en vekst på 14,5 prosent. For årets to første kvartaler var netto driftsinntekter 1,3 milliarder kroner (1,2). Samlet økning var på 8,3 prosent. Økningen i driftsinntekter kommer fra økt rentenetto, økte premieinntekter, høyere provisjonsinntekter. I andre kvartal 2016 ble det inntektsført 35 millioner kroner fra Visa Norge gjeldene oppgjør ved salg av Visa Europe.

Netto renteinntekter i andre kvartal var 10,6 prosent høyere enn i samme periode i fjor. Akkumulert var økningen på 11,4 prosent. Økningen skyldes hovedsakelig høyere utlånsvolum og lavere finansieringskostnader.

Premieinntekter for egen regning økte i andre kvartal med 5,9 prosent sammenlignet med samme periode i fjor. For årets to første kvartaler samlet var økningen på 3,5 prosent. Porteføljevækst innen flere kundesegmenter sammen med ordinær pris- og indeksregulering har bidratt til økte premieinntekter.

Provisjonsinntektene var i kvartalet 115 millioner kroner (101) og hittil i år 221 millioner kroner (195). Økningen kommer fra provisjoner fra reassurandører og inntekter fra portefølje-forvaltning.

Provisjoner til distributører utgjorde i andre kvartal 124 millioner kroner (112) og hittil i år 244 millioner kroner (219).

Konsernet hadde i andre kvartal en verdiøkning for rentepapirer på 4 millioner kroner og akkumulert 23 millioner kroner. En generell spreadinngang har bidratt til verdiøkningen hittil i år. Samtidig har uro på de fleste aksjemarkeder medført et verdifall for konsernets investeringer i aksjefond på 15 millioner kroner. Resultat fra verdipapirer for første halvår var på 43 million kroner (-8).

Inntekter fra eiendomsmevlingsvirksomheten var på nivå med fjoråret. Kjedekontorene i Aktiv-kjeden omsatte fra januar til juni like mange boliger som i tilsvarende periode i fjor, mens det for bransjen samlet var 5,5 prosent færre solgte boliger. Aktiv ble for 6. gang på rad kåret til å ha Norges mest tilfredse boligkunder i Norsk Kundebarometer sin tilfredshetsmåling.

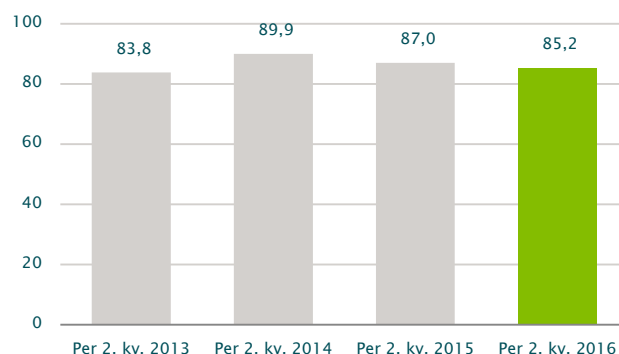
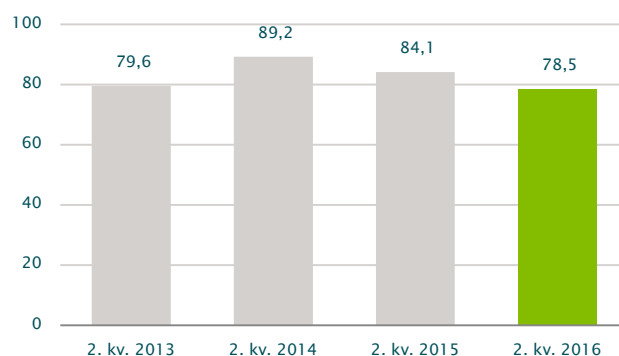
Raskere takt i utvikling og lansering av nye digitale løsninger i Eika Alliansen og økt omfang av leveranser til bankene og samarbeidende selskaper gav en økning i inntektene fra 145 millioner kroner til 153 millioner kroner for første halvår.

Skader, skadefrekvens og avviklingsgevinster

Resultatet gjenspeiler et moderat nivå av storskader, men noe økt skadefrekvens sammenlignet med 2015. Værforholdene er den viktigste årsaken til økningen. Skadeprosent for egen regning var for kvartal 62,3 (67,2) og hittil i år 68,5 (70,7).

Eika Forsikring var i liten grad direkte eksponert for ekstremværet «Tor» som inntraff i begynnelsen av 2016. Selskapets kostnader var i all vesentlighet knyttet til dets andel av utbetalinger fra Norsk Naturskadepool. I andre kvartal har det ikke vært store naturhendelser.

Combined ratio
Prosent

Avviklingsgevinster for egen regning utgjorde for andre kvartal 34 millioner kroner (23) og for første halvår 65 millioner kroner (21). I avviklingsresultatet inngår oppløsning av minstekrav til forsikringstekniske avsetninger på 24 millioner kroner etter innføring av Solvens II 1. januar 2016.

Driftskostnader

Samlede driftskostnader utgjorde for andre kvartal 195 millioner kroner (187) og til sammen, for årets første to kvartaler 381 millioner kroner (352). Økningen kommer blant annet som følge av økt aktivitet innen utvikling og lansering av nye digitale løsninger, strategiske prosjekter og økt omfang av leveranser til bankene. Konsernet hadde ved utgangen av andre kvartal 2016 i alt 456 ansatte (425). Ved utgangen av 2015 var det 434 ansatte.

Tap på utlån

Tap på utlån til kunder var i andre kvartal 13 millioner kroner (10) og hittil i år 28 millioner kroner (21). Økningen har i første rekke sammenheng med høyere avsetninger for mislighold. Annualisert tap i prosent av brutto utlån utgjør hittil i år 1,5 prosent (1,1) og utgjør et mer normalisert nivå.

Balanseposter

Konsernets samlede forvaltningskapital var ved utgangen av andre kvartal 2016 på 11,8 milliarder kroner mot 11,5 milliarder kroner ved årsskiftet og 10,7 milliarder kroner ved utgangen av andre kvartal i 2015.

Beløp i millioner kroner	30.06.2016	30.06.2015	31.12.2015
Innskudd i banker og sentralbank	1 596	1 215	1 402
Brutto utlån til kunder	3 952	3 750	3 835
Verdipapirer	3 805	3 560	4 050
Innskudd fra kunder	4 258	3 814	4 050
Forsikrings tekniske avsetninger	3 434	3 283	3 245
Ekstern gjeld	1 278	1 102	1 350
Egenkapital	2 062	1 829	1 861
Forvaltningskapital	11 815	10 729	11 505

Brutto utlån til kunder har økt med 202 millioner kroner fra andre kvartal i fjor og 117 millioner kroner siden årsskiftet. Vekst i utlån de siste 12 måneder har hovedsakelig kommet fra salgspantlån og kredittkort. I andre kvartal i år har også leasingporteføljen hatt en vekst.

Innskudd fra kunder var 4,3 milliarder kroner, en økning siden årsskiftet på 444 millioner kroner. Innskuddsdekningen var ved utgangen av andre kvartal på 107,7 prosent (101,7).

Konsernet har en verdipapirportefølje bestående av aksjefond, rentefond og obligasjoner samt strategiske aksjeinvesteringer. Den vesentligste delen av porteføljen er norske rentepapirer med god kredittkvalitet. Aksjeandelen, inkludert strategiske investeringer, var ved utgangen av kvartalet på 6,5 prosent. Plasseringer i verdipapirer var ved utgangen av andre kvartal på tilsammen 3,8 milliarder kroner, hvorav plasseringer i obligasjoner og verdipapirfond utgjorde 3,6 milliarder kroner.

Ved innføring av Solvens II og ny årsregnskapsforskrift for skadeforsikringsselskaper 1. januar 2016 bortfalt kravet om sikkerhetsavsetning for norske skadeforsikringsselskaper. Eika Forsikrings bokførte sikkerhetsavsetning per 31. desember 2015 ble overført til annen egenkapital etter fradrag for beregnet utsatt skatt. Sammenligningstall for 2015 er omarbeidet.

Pensjonsordningene for ansatte endres med virkning fra 1. juli 2016. De ytelsesbaserte ordningene avvikles. Alle ansatte vil inngå i innskuddsordningene samtidig som innskuddssatsene økes. Avviklingen av ytelsesordningene vil gi en engangseffekt på resultatet i tredje kvartal som utgjør om lag 17 millioner kroner.

Fellestjenester, drift og utvikling

Eika Gruppen utvikler og leverer fellesløsninger på en rekke områder til lokalbankene i Eika Alliansen, samarbeidende

selskaper og konsernets egne virksomhets-områder. Formålet er å oppnå høyere kvalitet på leveransene til en lavere kostnad, gjennom stordriftsfordeler og større fag- og kompetansemiljøer.

Eika Gruppens strategi er å styrke lokalbankene, som medfører at virksomhetsområdet øker i omfang. Etablering av stadig nye leveranser til bankene medfører økte kostnader. Virksomheten rettet mot alliansebankene er i all vesentlighet basert på kostnadsdekning.

Leveranser av fellestjenester, drift og utvikling:

Beløp i tusen kroner	2.kvartal 2016	2.kvartal 2015	1. halvår 2016	1. halvår 2015	Helår 2015
Leveranser til alliansebankene	56 143	52 953	111 661	105 418	226 259
Leveranser konsern/samarb.selskap	20 097	18 348	40 055	36 425	74 389
Andre driftsinntekter	1 191	(70)	1 335	(114)	12 535
Totale leveranser	77 431	71 231	153 051	141 729	313 183

Forsikring

Eika Forsikring tilbyr skadeforsikringsprodukter til privatpersoner, landbruk og småbedrifter samt ettårige personforsikringsprodukter til privatmarkedet. Salg av selskapets produkter skjer gjennom bankene i Eika Alliansen, samt andre utvalgte distributører.

Innovasjonstakten i forsikringsbransjen er høy, med nye digitale selvbetjeningsløsninger, bedre løsninger for kundedialog og effektivisering av den operasjonelle driften. Eika Forsikring arbeider med å utvikle gode digitale løsninger som gjør kundenes hverdag enklere og styrker bankenes posisjon som ledende på personlig og omsorgsfull kundebehandling til folk flest og lokalt næringsliv.

Resultat etter skatt var i andre kvartal på 126 millioner kroner (88) og hittil i år 174 millioner kroner (165). Resultat etter skatt på 127 millioner kroner ga en annualisert egenkapitalavkastning på 22,4 prosent.

Resultatet gjenspeiler et moderat nivå av storskader og noe økt skadefrekvens sammenlignet med 2015. Økt skadefrekvens har i første rekke sammenheng med værforholdene, spesielt i første kvartal. Skadeprosent for egen regning var i kvartalet 62,3 prosent (67,2) og hittil i år 68,5 prosent (70,7).

Resultat og nøkkeltall for Eika Forsikring:

Beløp i tusen kroner	2.kvartal 2016	2.kvartal 2015	1. halvår 2016	1. halvår 2015	Helår 2015
Premieinntekter f.e.r.	484 183	457 100	931 238	900 091	1 842 982
Andre forsikringsrelaterte inntekter	6 140	7 614	9 885	14 569	42 418
Erstatningskostnader f.e.r.	301 851	307 305	637 517	636 229	1 182 224
Forsikringsrelaterte driftskostnader	78 302	77 057	155 826	146 371	302 108
Netto inntekter fra investeringer	18 631	7 633	32 028	32 415	46 953
Andre inntekter og kostnader	(2 991)	462	(5 762)	957	591
Resultat før skatt	125 810	88 447	174 046	165 432	448 612
Combined ratio f.e.r.	78,5 %	84,1 %	85,2 %	87,0 %	80,5 %
Skadeprosent f.e.r.	62,3 %	67,2 %	68,5 %	70,7 %	64,1 %
Kostnadsprosent f.e.r.	16,2 %	16,9 %	16,7 %	16,3 %	16,4 %
Solvensmargin	-	-	167 %	-	166 %
Egenkapitalavkastning (ann.)	34,1 %	23,5 %	23,4 %	22,1 %	34,0 %
Avviklingsgevinster/(tap) i mill.kr.	34	23	65	21	117
Antall rapp. storskader (> 2 mill.kr.)	9	6	16	12	25

Selskapet var i liten grad direkte eksponert for ekstremværet «Tor» i begynnelsen av året. Selskapets kostnader var i all vesentlighet knyttet til dets andel av utbetalinger fra Norsk

Naturskadepool. Det har ikke vært store naturhendelser i andre kvartal.

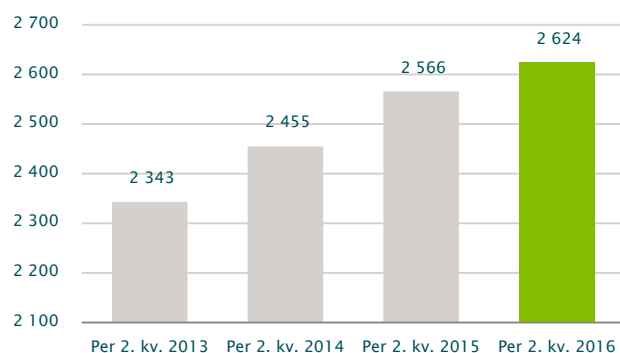
I andre kvartal utgjorde resultatførte avviklingsgevinster for egen regning 34 millioner kroner (23). Avviklingsgevinster hittil i år utgjorde 65 millioner kroner (21). En vesentlig forklaring til avviklingsresultatet er inntektsføring av 24 millioner kroner som følge av at minstekrav til forsikringstekniske avsetninger ikke lenger er gjeldende etter at Solvens II ble innført fra 1. januar 2016. Underliggende lønnsomhet er god for flere av selskapets produkter.

Selskapet hadde en kostnadsprosent for egen regning på 16,2 (16,9) i andre kvartal og hittil i år 16,7 (16,3). Kostnadsprosenten har økt i forhold til tidligere perioder, hovedsakelig som følge av økte kostnader til IT-investeringer, digitaliseringsprosjekter, strategiske prosjekter samt økte provisjoner til distributørene.

Selskapets verdipapirportefølje består av obligasjoner, rentefond og aksjefond. Den vesentligste delen av porteføljen består av investeringer i norske rentepapirer med god kredittkvalitet. Aksjeandelen var ved utgangen av kvartalet 7,3 prosent. Netto finansinntekter i kvartalet utgjorde 19 millioner kroner (8), noe som tilsvarer en annualisert porteføljeavkastning på 2,1 prosent (1,0). Netto finansresultat hittil i år var 32 millioner kroner, tilsvarende en annualisert porteføljeavkastning på 1,9 prosent. Finansresultatet hittil i år er preget av lave rentenivåer nasjonalt og internasjonalt, uro på børsene og generelt stor usikkerhet knyttet til markedsaktørenes fremtidsforventninger.

Selskapet har porteføljevækst innenfor flere bransjer, noe som sammen med ordinær prisregulering har bidratt til økte premieinntekter i perioden. Bestandspremien utgjorde ved utgangen av andre kvartal 2,6 milliarder kroner, en økning på 2,3 prosent siden årsskiftet. I forbindelse med opphør av distribusjonsavtalen med OBOS Forsikring 1. januar 2016 ble rettigheten til denne delen av porteføljen kjøpt ut. Annualisert bestandsvekst, justert for OBOS-porteføljen, utgjorde 7,1 prosent.

Bestandspremie
Millioner kroner

Ved implementering av ny årsregnskapsforskrift 1. januar 2016 bortfalt det særnorske kravet om sikkerhetsavsetning for norske skadeforsikringselskaper. Selskapets sikkerhetsavsetning ble oppløst og styrket egenkapitalen etter avsetning for beregnet utsatt skatt.

Solvens II ble innført fra 1. januar 2016. Eika Forsikring beregner tapspotensiale og kapitalkrav etter standardmetoden, som definert i Solvens II forskriften. Ved utgangen av første halvår har selskapet en solvensmargin på 167 prosent.

Finansiering

Eika Gruppen leverer finansierings- og betalingsløsninger til lokalbankene gjennom Eika Kredittdbank.

Eika Kredittdbanks produkter består av leasing, salgspantlån, kredittkort samt andre kortprodukter som selskapet administrerer. Eika Kredittdbank har bankkonsesjon og tilbyr også innskuddskonti i nettbanken Spiresmart.no

Selskapet oppnådde et resultat før skatt i kvartalet på 63 millioner kroner (32) og for første halvår 91 millioner kroner (49). I andre kvartal mottok selskapet 35 millioner kroner fra Visa Norge som utdeling i forbindelse med salg av Visa Europe. Resultatforbedringen i halvåret skyldes for øvrig i all vesentlighet høyere utlånsvolum for kredittkort og lavere finansieringskostnader. Resultat etter skatt i kvartalet på 56 millioner kroner gir en annualisert egenkapitalavkastning på 22,7 prosent (12,0). Justert for utdelingen fra Visa Norge leverer selskapet et resultat etter skatt på 22 millioner kroner tilsvarende en egenkapitalavkastning på 12,6 prosent.

Kortvirksomheten i Norge forventer reduserte formidlingsgebyrer med virkning fra 1. september 2016. Selskapet igangsatte allerede i 2015 tiltak for å møte dette inntektsbortfallet.

Verdiutviklingen i selskapets verdipapirportefølje var stabil i første halvår. Positivt resultat fra verdipapirer skyldes utdelingen fra Visa Norge og den generelle spreadinngangen i markedet.

Distributørprovisjoner og andre provisjonskostnader var for andre kvartal to millioner kroner over fjoråret, men etter første halvår en million kroner lavere. Økte distributørprovisjoner oppveies av reduserte kostnader etter avviklingen av det tidligere fordelsprogrammet for kredittkortkunder.

Driftskostnadene utgjorde 52 millioner kroner (40) i kvartalet og 102 millioner kroner (83) akkumulert. Kostnadsøkning skyldes i hovedsak økte IT-kostnader, kostnader i forbindelse med konvertering av kortporteføljen fra Visa til Mastercard Gold og avviklingskostnader knyttet til den svenske virksomheten.

Ved utgangen av andre kvartal var netto misligholdte og tapsutsatte engasjementer 71 millioner kroner (50). Økningen skyldes hovedsakelig økt brutto mislighold innenfor kortvirksomheten. Det er en generell økning i Norge i antall misligholdte forbrukslån og kredittkort som påvirker misligholdsutviklingen i selskapet. Netto misligholdte og tapsutsatte engasjementer utgjorde 1,8 prosent av utlånporteføljen, en økning på 0,5 prosentpoeng fra året før. Tapskostnadene i kvartal var på 13 millioner kroner (10) og så langt i år 28 millioner kroner (21).

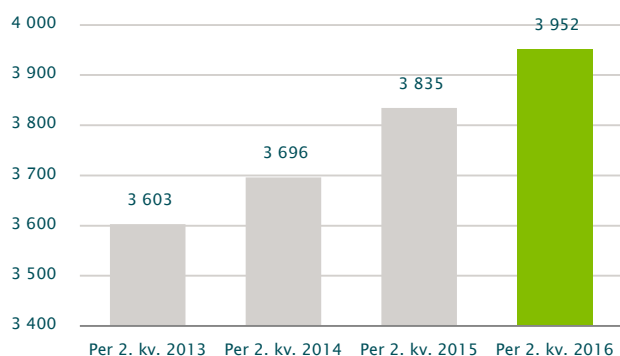
Resultat og nøkkeltall for Eika Kredittdbank:

Beløp i tusen kroner	2.kvartal 2016	2.kvartal 2015	1. halvår 2016	1. halvår 2015	Helår 2015
Netto renteinntekter	102 078	88 036	199 707	171 000	353 581
Netto provisjoner	(9 169)	(6 294)	(15 965)	(18 358)	(31 148)
Inntekt fra verdipapirer	35 506	(134)	36 662	(370)	(1 561)
Andre inntekter	318	229	1 013	443	2 014
Netto driftsinntekter	128 733	81 837	221 417	152 715	322 886
Driftskostnader	52 167	40 043	101 948	82 977	178 536
Resultat før tap og nedskr.	76 566	41 794	119 469	69 738	144 350
Tap og nedskr. på utlån	13 330	9 887	28 243	21 225	41 081
Resultat før skatt	63 236	31 907	91 226	48 513	103 269
Brutto utlån til kunder			3 951 902	3 749 776	3 834 598
Innskudd fra kunder			4 257 831	3 813 809	4 049 614
Forvaltningskapital			5 735 460	5 288 719	5 462 453
Kostnad-/inntektsforhold			46,0 %	54,3 %	55,3 %
Egenkapitalavkastn. (ann.)			22,7 %	12,0 %	11,7 %
Ren kjernekapitaldekning			14,8 %	14,7 %	15,6 %
Kapitaldekning			17,0 %	17,1 %	17,9 %

Selskapet hadde en porteføljevækst på 202 millioner kroner siste 12 måneder, med god underliggende drift. Brutto utlån var 4 milliarder kroner ved utgangen av første halvår 2016. Selskapets vekst innen kredittkort og salgspantlån er på henholdsvis 115 millioner kroner og 95 millioner kroner, mens leasingvolumet er redusert med 8 millioner kroner. Leasing hadde i andre kvartal isolert en vekst på 52 millioner kroner.

Brutto utlån

Millioner kroner

Selskapet har ved utgangen av andre kvartal 2016 en ren kjernekapitaldekning på 14,9 prosent og en ansvarlig kapitaldekning på 17,0 prosent. Selskapets soliditet er tilfredsstillende og må sees i sammenheng med forventet vekst og konsernets samlede kapitalstatus.

Sparing og plassering

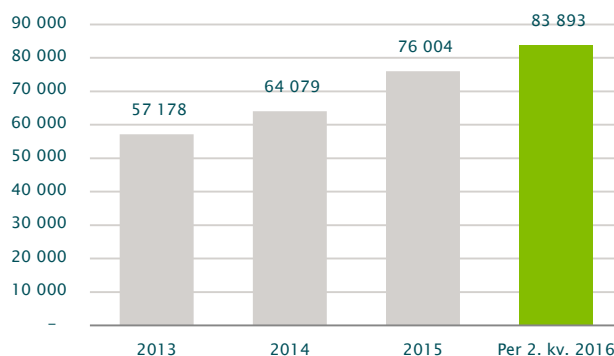
Eika Kapitalforvaltning spiller en viktig rolle innen langsiktig sparing og plassering som har hatt vekst i de fleste Eika-bankene. Selskapets produkt- og tjenestetilbud består av verdipapirfond, innskuddspensjon og aktiv forvaltning av diskresjonære porteføljer. Alliansebankene er selskapets viktigste distribusjonskanal.

Eika Kapitalforvaltning tilbyr lokalbankene i Eika Alliansen agentavtale slik at deres autoriserte finansielle rådgivere (AFR) kan tilby bankenes kunder investeringsrådgiving. Den sterke veksten selskapet har opplevd de siste kvartalene ble også

videreført i andre kvartal 2016. Antall aktive spareavtaler økte til i underkant av 84.000.

Spareavtaler

Antall

I andre kvartal var det til dels store svingninger på de fleste aksjemarkeder der selskapet har porteføljeeksponering. Forventninger i forkant, og reaksjoner i etterkant av Brexit-avstemningen 23. juni forklarer mye av disse svingningene. På tross av dette ble den positive utviklingen i tegningsvolum fra selskapets agenter videreført. Eika Kapitalforvaltning var et av få selskaper med nettotegning av aksje- og kombinasjonsfond i personmarkedet og markedsandelen ble som en konsekvens av dette styrket. Selskapets rentefond har videreført sin gode utvikling i kvartalet. Eika Sparebank og Eika Likviditet er i tetsjiktet på både tre, fem, sju og ti års historikk. Kundene i selskapets aksje- og kombinasjonsfond har hatt negativ avkastning i første kvartal, men 3 av 8 fond er foran sin referanseindeks. Tabellen nedenfor viser fondenes avkastning i forhold til referanseindeks per 30. juni 2016.

	Fondets avkastning	Referanse- indeks	Mer/mindre avkastning
Eika Norden	-8,54 %	-7,65 %	-0,89 %
Eika Spar	-5,65 %	-2,60 %	-3,05 %
Eika Global	-7,02 %	-4,59 %	-2,43 %
Eika Alpha	-0,90 %	-1,21 %	0,31 %
Eika Utbytte	-2,62 %	-11,70 %	9,09 %
Eika Norge	-2,03 %	-2,01 %	-0,02 %
Eika Pensjon	-3,97 %	-2,03 %	-1,94 %
Eika Balansert	-3,21 %	-3,53 %	0,31 %
Eika Likviditet	0,90 %	0,27 %	0,62 %
Eika Pengemarked	1,05 %	0,27 %	0,78 %
Eika Sparebank	1,13 %	0,27 %	0,85 %
Eika Obligasjon	2,33 %	1,18 %	1,15 %
Eika Kredit	2,79 %	0,40 %	2,39 %

Selskapet opplevde god interesse fra bankene for forvaltning av likviditetsporteføljer. Ved utløpet av andre kvartal 2016 var 74 prosent av eierbankene kunder på dette produktet.

Det strategiske samarbeid med Danica om Eika Innskuddspensjon fungerer godt. Det har vært god vekst gjennom kvartalet, både i antall bedrifter og antall ansatte som har sin innskuddspensjon gjennom Danica/Eika. Grunnlaget for videre vekst vurderes som godt. Eika Kapitalforvaltning signerte i mai 2016 en ny langsiktig avtale med Danica Pensjon.

Resultat og nøkkeltall – Eika Kapitalforvaltning:

Beløp i tusen kroner	2.kvartal	2.kvartal	1. halvår	1. halvår	Helår
	2016	2015	2016	2015	2015
Driftsinntekter	31 880	30 416	62 414	57 573	124 555
Driftskostnader	22 771	22 816	45 835	44 527	94 439
Driftsresultat	9 109	7 600	16 579	13 046	30 116
Netto finansposter	(237)	(60)	(299)	195	(121)
Resultat før skatt	8 872	7 540	16 280	13 241	29 995
Portefølje til forvaltning i mill.kr.			28 718	26 933	28 446
Antall spareavtaler			83 893	69 253	76 004
Egenkapitalavkastning (ann.)			57,3 %	47,4 %	46,1 %
Kapitaldekning			12,6 %	14,4 %	14,5 %

Selskapet har hatt en positiv resultatutvikling i 2016 og oppnådde et resultat før skatt på 9 millioner kroner (8) i andre kvartal og 16 millioner kroner (13) så langt i år. Selskapets inntekter i andre kvartal var på 2 millioner kroner høyere enn i tilsvarende periode i fjor, mens samlede driftskostnader var på nivå med fjoråret.

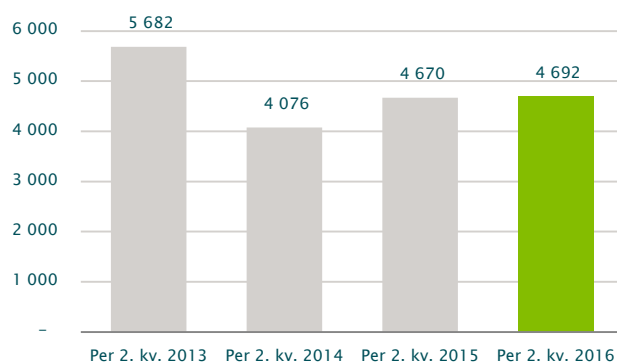
Eiendomsmegling

Aktiv er en av Norges sterkeste merkevarer innen eiendoms- megling med mer enn 30 år i markedet. Kjeden har 63 kontorer og avdelinger, og er etablert fra Mosjøen i nord til Kristiansand i sør. Majoriteten av kjedekontorene er etablert i tett samarbeid med lokalbankene i Eika Alliansen. Dette gir kjeden et godt grep om lokalbankenes markeder og mulighet for tett kundeoppfølging sammen med lokalbankene. Aktiv ble i mai 2016, for 6. gang på rad, kåret til å ha Norges mest tilfredse boligkunder i Norsk Kundebarometer sin tilfredshets- måling.

Kjedekontorene i Aktiv-kjeden omsatte fra januar til juni like mange boliger som i tilsvarende periode i fjor. For bransjen var det 5,5 prosent færre solgte boliger.

Boligformidlinger

Antall

Selskapet fikk et resultat i andre kvartal på 2 millioner kroner. Regnskapet ble i første kvartal belastet med høye engangskostnader, noe som medfører at selskapets resultat så langt i år er på 1 million kroner. Inntektene er på nivå med fjoråret, men kostnadsnivået har vært noe høyere enn i samme periode i fjor.

Resultat og nøkkeltall – Aktiv Eiendomsmegling:

Beløp i tusen kroner	2.kvartal	2.kvartal	1. halvår	1. halvår	Helår
	2016	2015	2016	2015	2015
Driftsinntekter	11 884	12 024	22 564	22 592	44 076
Driftskostnader	9 821	9 131	20 740	18 913	36 938
Driftsresultat	2 063	2 893	1 824	3 679	7 138
Netto finansposter	22	(54)	(780)	(136)	(146)
Resultat før skatt	2 085	2 839	1 044	3 543	6 992
Antall kontorer og filialer			63	64	63
Antall formidlinger			4 692	4 670	8 924

Eika Gruppen AS

Eika Gruppen AS er morselskapet i finanskonsernet og leverer tjenester til bankene, samarbeidende selskaper og til datterselskapene. Netto driftsinntekter utgjorde for første halvår 149 millioner kroner (139) og samlede driftskostnader 169 millioner kroner (169). Selskapet har høyere personalkostnader på grunn av høyere aktivitet, men totalt er kostnadene på nivå med fjoråret. Eika Gruppen AS har innlån fra kredittinstitusjoner og obligasjonsmarkedet. Innlån fra obligasjonsmarkedet er hovedsakelig benyttet til finansiering av Eika Kredittbank. Netto rentekostnader var på 6 millioner kroner som er på nivå med fjoråret.

Likviditet

Konsernets likviditetssituasjon er tilfredsstillende. Likviditets- behovet er dekket ved en spredning på innlån fra kapital- markedet, gjeld til kredittinstitusjoner og innskudd fra kunder. Innskudd fra kunder var ved utgangen av første halvår 4,3 milliarder kroner og innskuddsdekningen var på 107,7 prosent. Konsernet har balanseført likviditet på 5,2 milliarder kroner bestående av bankinnskudd uten løpetid på 1,6 milliarder kroner, rentepapirer med fast avkastning, samt aksje- og rentefond på til sammen 3,6 milliarder kroner. Plasseringene er hovedsakelig i banker med god rating og i instrumenter med lav risiko og høy grad av likviditet, dvs. statspapirer, obligasjoner med fortrinnsrett, kommunepapirer og verdipapirfond.

Risikoforhold

Konsernets vesentligste risiko er kreditt- og motpartsrisiko, hovedsakelig i forbindelse med objektsfinansiering og usikret kreditt knyttet til utstedelse av kredittkort samt fordringer på forsikringskunder og reassurandører. I tillegg kommer bank- innskudd, plasseringer i obligasjoner og øvrige fordringer.

Konsernets forsikringsrisiko er knyttet til virksomheten innen skade- og helseforsikring og hvorvidt forsikringspremier og reserver er tilstrekkelige til å dekke forpliktelsene overfor forsikringstagerne. For å redusere risikoen kjøper forsikringsvirksomheten reassuranse. Reassuranseprogrammet fastsettes med bakgrunn i forretningsmål og risikoappetitt.

Likviditetsrisiko er risikoen for at konsernet ikke klarer å innfri sine forpliktelser ved forfall uten at det oppstår store kostnader i form av dyr refinansiering eller behov for realisering av eiendeler. Konsernets eksponering for likviditetsrisiko er hovedsakelig knyttet til kreditt- og finansieringsvirksomheten.

Operasjonell risiko er risiko for tap som følge av utilstrekkelige eller sviktende interne prosesser eller systemer, menneskelige feil eller eksterne hendelser. Operasjonell risiko omfatter også compliancerisiko, omdømme risiko og juridisk risiko. Klarhet i arbeidsdeling, roller og ansvar, effektive prosesser samt hensiktsmessig kontroll og lederoppfølging reduserer den operasjonelle risikoen. Konsernet har tegnet forsikringer og utarbeidet beredskapsplaner for å håndtere krisesituasjoner og sikre forretningskontinuitet.

Det er ingen vesentlige endringer i risikobildet ved utgangen av andre kvartal 2016 sammenlignet med omtalen i årsrapporten for 2015. For nærmere beskrivelse av finansiell risiko henvises det til konsernets årsrapport.

Soliditet og regulatoriske forhold

Eika Gruppen er en tverrsektoriell finansiell gruppe med både bankvirksomhet og forsikringsvirksomhet, og er underlagt både CRD IV- og Solvens II-regelverket i tillegg til konglomeratreglene.

Finansielle grupper med omtrent like mye bank- som forsikringsvirksomhet, såkalte balanserte grupper, slik som Eika Gruppen, skal i utgangspunktet bare underlegges forskriften om konsolidering mv. i tverrsektorielle grupper (konglomeratregler). Finansdepartementet har gitt Finanstilsynet hjemmel til å pålegge ytterligere rapportering ut i fra soliditets- eller tilsynsmessige hensyn.

Regulering CRD IV

Finanstilsynet fattet i mai 2016 vedtak om at Eika Gruppen på solo- og konsolidert basis skal underlegges CRD IV-regelverket. Dette medfører at konsernet med virkning fra 2016 rapporteres som et delkonsern bestående av morselskapet, finansieringsvirksomheten og verdipapirvirksomheten med fradrag i ansvarlig kapital for investeringen i forsikringsvirksomheten.

Delkonsern CRD IV omfatter morselskapet Eika Gruppen, Eika Kredittbank, Eika Kapitalforvaltning og Aktiv Eiendomsmegling. Per 30. juni 2016 var ren kjernekapitaldekning på 15,7 prosent og ansvarlig kapitaldekning på 19,8 prosent.

Regulering Solvens II

Ny regnskapsforskrift for skadeforsikringsselskaper, trådte i kraft fra 1. januar 2016. Forskriften avviker på enkelte punkter fra forslaget departementet hadde på høring. Vedtatt forskrift fastsetter blant annet at erstatningsavsetningene ikke skal diskonteres, slik som under Solvens II og at risikomarginen som beregnes under Solvens II, ikke vil være en regnskapsmessig avsetning.

Det nye solvensregelverket Solvens II ble innført fra 1. januar 2016. Naturskadepkapitalen regnes etter Solvens II, som en del av bufferkapitalen. Det er fremdeles uavklart hvordan avsetningen til garantiordningen skal behandles. Tidligere sikkerhetsavsetning er omklassifisert til annen egenkapital med virkning fra 1. januar 2016. Skattemessig behandling av sikkerhetsavsetningen er ikke endelig besluttet av Finansdepartementet. Selskapet har valgt å sette av utsatt skatt som en latent forpliktelse i balansen.

Forsikringsdelen av virksomheten beregner tapspotensiale og kapitalkrav etter standardmetoden, som definert i Solvens II forskriften. Per 30. juni 2016 var solvensmarginen på 167 prosent.

Finansdepartementet har utsatt sin innstilling til skattemessige lovendringer knyttet til innføringen av Solvens II. Avklaring ventes tidligst i forbindelse med statsbudsjettet for 2017. Eika Forsikring og bransjen er gjennom Finans Norge kommet til enighet om felles syn og fronter dette overfor myndighetene med den hensikt å sørge for at selskapenes solvensgrad ikke påvirkes negativt. Dette gjelder både eventuelle skattemessige engangseffekter som oppstår som konsekvens av endrede prinsipper for måling av forsikringstekniske avsetninger på implementeringstidspunktet og grunnlaget for fremtidig skattemessig fradragsrett for løpende avsetninger under det nye solvensregimet.

Tverrsektoriell rapportering

Eika Gruppen rapporterer i tillegg konsernets samlede soliditet i tråd med regelverket om tverrsektoriell rapportering (konglomeratreglene) på halvårlig basis. Første rapportering var per 30. juni 2016.

Utsiktene fremover

Det er fortsatt usikkerhet knyttet til utvikling av norsk økonomi og for vekstratene fremover. Oljeprisen har økt noe så langt i 2016, arbeidsmarkedet har utviklet seg marginalt sterkere enn ventet og boligprisveksten har vært høyere enn Norges Banks' tidligere beregninger. Det er grunn til å regne med fortsatt lav veksttakt og lave renter inn i 2017. Makrobildet for norsk økonomi vil påvirke konsernets og lokalbankenes vekst, selv om det for lokalbankene er store regionale forskjeller. Eika Gruppens verdipapirportefølje har en lav risikoprofil med hovedvekt på investeringer i rentepapirer. I et lavrenteregime forventes det lav avkastning på konsernets finansielle investeringer fremover. Usikkerheten i aksjemarkedet så langt i 2016 reduserer forventet avkastning for aktivaklassen. Storbritanias folkeavstemning som resulterte i et ønske om å forlate EU (Brexit) bidrar til ytterligere usikkerhet, noe som vil prege finansmarkedene fremover, til tross for relativt små utslag så langt. Tap på utlån har vært lave de siste årene, og det er grunn til å vente noe høyere tap fremover. Det ventes fortsatt sterk konkurranse innenfor konsernets virksomhetsområder. God risikoseleksjon, vedvarende effektivisering av driften, økt salg gjennom personlig rådgivning i bank og i digitale kanaler, vil være viktig for lønnsomheten i konsernet og alliansebankene fremover.

De regulatoriske rammebetingelser for bank- og forsikringsnæringen er i endring med innføring av blant annet CRD IV og Solvency II. Selv om flere av regel-endringene er vedtatt med virkning fra 2016, er nivåer og innretninger i disse endringene ikke endelig avklart, men hovedlinjene er relativt tydelige. Stortingets finanskomite avga 10. mai sin innstilling til regjeringens skatterreform. Av merknadene går det tydelig frem at et flertall ønsker en ny skatt på merverdien i finansiell tjenesteyting allerede for 2017. Det er imidlertid ikke klart hvordan denne skatten skal utformes og hvilke nivåer skatten skal legges på. For å sikre gode rammevilkår for alliansen, arbeider Eika Gruppen aktivt i næringen og overfor myndighetene for å sikre like konkurransevilkår for bankene.

Innovasjonstakten i næringen er høy, med særlig vekt på digitale betjeningsløsninger, forbedret kundedialog og effektiv operasjonell drift. Dette preger også arbeidet i Eika Alliansen. Lokalbankens kjerneverdier og posisjon er premisset for i utviklingen av alliansens fremtidige betjeningsløsninger. Resultatene fra Norsk Kundebarometers kundetilfredshetsmåling i 2016, viser at kundene verdsetter at Eika Alliansens lokalbanker, i større grad enn konkurrentene, tilbyr både gode digitale løsninger og personlig rådgivning når kunden har behov for det.

Det er styrets vurdering at konsernets fokus på lønnsom og effektiv drift over tid har gitt gode resultater og bedret leveransekraft. Konsernet har oppnådd markedsmessig og konkurransedyktig egenkapitalavkastning de siste årene.

Soliditeten i konsernet og datterselskapene er tilfredsstillende. Alle konsernets selskaper arbeider kontinuerlig med forbedring av leveranser til bankene og kundene på bakgrunn av forestående regelendringer og endringer i kundeferd.

Oslo, 11. august 2016
Styret i Eika Gruppen AS

Allan Troelsen
Styrets leder

Kristin Rønning

Elling G. Berntsen

Rolf E. Delingsrud

Svein Ivar Førland

Bente Sollid Storehaug

Arild Bohlin

Svein Sivertsen

Hege Toft Karlsen
Konsernsjef

Konsernresultat

		Konsern				
Beløp i tusen kroner	Noter	2. kvartal 2016	2. kvartal 2015	1. halvår 2016	1. halvår 2015	Året 2015
Renteinntekter og lignende inntekter		139 312	133 618	277 385	265 699	531 709
Rentekostnader og lignende kostnader		29 723	34 543	62 154	72 440	135 326
Netto rente- og kredittprovisjonsinntekter		109 589	99 075	215 231	193 259	396 383
Netto premieinntekter forsikring		484 183	457 100	931 238	900 091	1 842 982
Inntekter av aksjer, andeler og andre verdipapirer		34 790	291	34 835	454	13 889
Sum utbytte og inntekter av verdipapirer		34 790	291	34 835	454	13 889
Provisjonsinntekter mv.		114 953	101 676	221 049	194 516	413 341
Distributørprovisjoner og andre provisjonskostnader		125 888	115 770	246 332	230 127	463 961
Netto provisjonsinntekter		(10 935)	(14 094)	(25 283)	(35 611)	(50 620)
Netto verdiendringer og gevinst/tap på verdipapirer		8 159	(4 669)	9 005	7 861	(37 844)
Andre inntekter		72 860	72 617	144 051	142 963	328 790
Netto driftsinntekter		698 646	610 320	1 309 077	1 209 017	2 493 580
Erstatningskostnader		301 851	307 305	637 517	636 229	1 182 223
Lønn og generelle administrasjonskostnader		161 731	140 062	320 624	277 685	598 599
Ordinære avskrivninger og nedskrivninger		5 495	4 340	10 904	8 521	24 309
Andre driftskostnader		27 791	42 378	48 973	65 948	151 146
Resultat før tap og nedskrivninger		201 778	116 235	291 059	220 634	537 303
Tap på utlån og andre fordringer	Note 7	13 446	9 821	28 596	21 051	41 251
Resultat før skatt		188 332	106 414	262 463	199 583	496 052
Skattekostnad		38 013	27 150	62 254	56 186	142 355
PERIODENS RESULTAT		150 319	79 264	200 209	143 397	353 697

Resultat morselskap

Beløp i tusen kroner	Morselskap				
	2. kvartal 2016	2. kvartal 2015	1. halvår 2016	1. halvår 2015	Helår 2015
Renteinntekter og lignende inntekter	3 930	6 658	7 790	14 045	24 602
Rentekostnader og lignende kostnader	6 453	9 137	13 312	19 600	35 828
Netto rente- og kredittprovisjonsinntekter	(2 523)	(2 479)	(5 522)	(5 555)	(11 226)
Inntekter av aksjer, andeler og andre verdipapirer	192	291	237	453	3 801
Inntekter av eierinteresser i konsernselskap	-	-	-	-	471 500
Sum utbytte og inntekter av verdipapirer	192	291	237	453	475 301
Provisjonsinntekter mv.	93	104	192	215	426
Distributørprovisjoner og andre provisjonskostnader	253	224	537	506	954
Netto provisjonsinntekter	(160)	(120)	(345)	(291)	(528)
Netto verdiendringer og gevinst/tap på verdipapirer	1 389	433	1 762	2 258	(21 084)
Andre inntekter	77 432	71 231	153 051	141 729	313 183
Netto driftsinntekter	76 330	69 356	149 183	138 594	755 646
Lønn og generelle administrasjonskostnader	81 178	66 187	155 057	129 707	284 967
Ordinære avskrivninger og nedskrivninger	1 302	1 249	2 647	2 331	5 301
Andre driftskostnader	5 521	26 340	11 700	37 130	86 225
Resultat før tap og nedskrivninger	(11 671)	(24 420)	(20 221)	(30 574)	379 153
Tap på utlån og andre fordringer	-	-	-	-	26
Nedskrivning finansielle eiendeler	-	(2 048)	-	(2 553)	(17 898)
Resultat før skatt	(11 671)	(22 372)	(20 221)	(28 021)	397 025
Skattekostnad	(2 548)	(7 081)	(3 557)	(7 069)	106 114
PERIODENS RESULTAT	(9 123)	(15 291)	(16 664)	(20 952)	290 911

Balanse – Eiendeler

Morselskap			Konsern				
31.12.2015	30.06.2015	30.06.2016	Beløp i tusen kroner	Noter	30.06.2016	30.06.2015	31.12.2015
-	-	-	Kontanter og fordringer på sentralbanker		53 061	52 845	53 022
572 609	696 817	695 062	Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	Note 5	1 548 178	1 162 194	1 353 689
			Utlån til kunder				
-	3 000	-	Brutto utlån til kunder		3 951 902	3 749 775	3 834 598
-	-	-	Nedskrivinger på utlån		55 952	47 922	47 978
-	3 000	-	Netto utlån kunder	Note 6,7,8	3 895 950	3 701 853	3 786 620
			Verdipapirer				
-	-	-	Obligasjoner og andre rentepapirer med fast avkastn.	Note 9	2 754 340	2 521 130	2 969 148
361 040	363 891	357 658	Aksjer og andre verdipapirer med variabel avkastn.	Note 10	1 051 048	1 038 656	1 080 467
1 110 645	1 095 300	1 110 645	Eierinteresser i konsernselskap	Note 11	-	-	-
1 471 685	1 459 191	1 468 303	Sum verdipapirer		3 805 388	3 559 786	4 049 615
			Immaterielle eiendeler				
23 567	29 692	27 123	Utsatt skattefordel		109 578	93 114	98 288
3 055	3 302	2 360	Andre immaterielle eiendeler		79 437	48 050	57 924
26 622	32 994	29 483	Sum immaterielle eiendeler		189 015	141 164	156 212
			Varige driftsmidler				
17 000	17 758	17 155	Driftsløsøre og eiendom		30 156	30 901	30 949
17 000	17 758	17 155	Sum varige driftsmidler		30 156	30 901	30 949
-	-	-	Gjenforsikringsandel av forsikr. tekniske avsetninger	Note 12	972 327	920 479	923 334
-	-	-	Fordringer på forsikringstakere og gjenforsikrere		1 084 286	949 076	915 444
592 098	91 917	80 645	Andre eiendeler		125 045	109 979	124 485
8 813	8 529	12 780	Forskuddsbetalte kostnader og opptjente inntekter		111 411	100 300	111 987
2 688 827	2 310 206	2 303 428	SUM EIENDELER		11 814 817	10 728 577	11 505 357

Balanse – Gjeld og egenkapital

Morselskap				Konsern			
31.12.2015	30.06.2015	30.06.2016	Beløp i tusen kroner	Noter	30.06.2016	30.06.2015	31.12.2015
272 196	190 377	199 527	Gjeld til kredittinstitusjoner	Note 13	254 144	193 118	326 364
-	-	-	Innskudd fra kunder	Note 14	4 257 831	3 813 809	4 049 614
549 675	684 504	549 818	Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	Note 15	549 818	684 504	549 675
-	-	-	Forsikringstekniske avsetninger	Note 12	3 433 815	3 238 041	3 244 597
107 270	-	-	Betalbar skatt		70 747	64 224	156 782
181 688	-	-	Foreslått utbytte		-	-	181 688
32 299	35 848	25 400	Annen gjeld		204 048	205 567	209 255
321 257	35 848	25 400	Sum annen gjeld		274 795	269 791	547 725
66 488	55 275	66 650	Påløpne kostnader og ikke opptjente inntekter		391 835	360 993	337 196
28 554	24 437	27 966	Avsetning for forpliktelse		117 417	114 946	115 203
224 510	224 435	224 585	Ansvarlig lånekapital	Note 16	473 605	224 435	473 635
1 462 680	1 214 876	1 093 946	SUM GJELD		9 753 260	8 899 637	9 644 009
24 225	24 225	24 225	Aksjekapital		24 225	24 225	24 225
817 814	817 814	817 814	Overkurs		817 814	817 814	817 814
234 219	234 219	234 219	Annen innskutt egenkapital		234 219	234 219	234 219
1 076 258	1 076 258	1 076 258	Sum innskutt egenkapital		1 076 258	1 076 258	1 076 258
149 889	19 072	133 224	Sum opptjent egenkapital		985 299	752 682	785 090
1 226 147	1 095 330	1 209 482	SUM EGENKAPITAL		2 061 557	1 828 940	1 861 348
2 688 827	2 310 206	2 303 428	SUM GJELD OG EGENKAPITAL		11 814 817	10 728 577	11 505 357

Endringer i egenkapitalen

Konsern

Beløp i tusen kroner	Aksjekapital	Overkurs	Annen innskutt egenkapital	Annen egenkapital	Sum egenkapital
Balanse per 31. desember 2014	24 225	817 814	234 219	407 888	1 484 146
Endr. regnskapsprinsipp - Sikkerhetsavsetning	-	-	-	209 590	209 590
Endr. regnskapsprinsipp - IAS 19 Pensjoner	-	-	-	(8 192)	(8 192)
Periodens resultat	-	-	-	64 132	64 132
Balanse per 31. mars 2015	24 225	817 814	234 219	673 418	1 749 676
Periodens resultat	-	-	-	79 265	79 265
Balanse per 30. juni 2015	24 225	817 814	234 219	752 682	1 828 940
Periodens resultat	-	-	-	90 194	90 194
Balanse per 30. september 2015	24 225	817 814	234 219	842 878	1 919 136
Periodens resultat	-	-	-	120 106	120 106
Andre føringer mot egenkapitalen	-	-	-	3 794	3 794
Avsatt utbytte	-	-	-	(181 688)	(181 688)
Balanse per 31. desember 2015	24 225	817 814	234 219	785 090	1 861 348
Periodens resultat	-	-	-	49 891	49 891
Balanse per 31. mars 2016	24 225	817 814	234 219	834 980	1 911 238
Periodens resultat	-	-	-	150 319	150 319
Balanse per 30. juni 2016	24 225	817 814	234 219	985 299	2 061 557

Morselskap

Beløp i tusen kroner	Aksjekapital	Overkurs	Annen innskutt egenkapital	Annen egenkapital	Sum egenkapital
Balanse per 31. desember 2014	24 225	817 814	234 219	39 901	1 116 159
Endr. Regnskapsprinsipp - IAS 19 Pensjoner	-	-	-	124	124
Periodens resultat	-	-	-	(5 661)	(5 661)
Balanse per 31. mars 2015	24 225	817 814	234 219	34 364	1 110 622
Periodens resultat	-	-	-	(15 291)	(15 291)
Balanse per 30. juni 2015	24 225	817 814	234 219	19 072	1 095 330
Periodens resultat	-	-	-	(11 121)	(11 121)
Balanse per 30. september 2015	24 225	817 814	234 219	7 951	1 084 209
Periodens resultat	-	-	-	322 986	322 986
Andre føringer mot egenkapitalen	-	-	-	640	640
Avsatt utbytte	-	-	-	(181 688)	(181 688)
Balanse per 31. desember 2015	24 225	817 814	234 219	149 889	1 226 147
Periodens resultat	-	-	-	(7 542)	(7 542)
Balanse per 31. mars 2016	24 225	817 814	234 219	142 347	1 218 605
Periodens resultat	-	-	-	(9 123)	(9 123)
Balanse per 30. juni 2016	24 225	817 814	234 219	133 224	1 209 482

Avsetning til naturskadefond og avsetning til garantiordning i Eika Forsikring er klassifisert som annen egenkapital. I konsernets annen egenkapital 30. juni 2016 utgjør disse postene 164 millioner kroner.

Sikkerhetsavsetningen var tidligere en del av de forsikringstekniske avsetningene. I forbindelse med regulatoriske endringer ble denne avviklet 1. januar 2016. Den tidligere avsetningen er ført mot egenkapital og utsatt skatt. Sammenligningstall er omarbeidet

Prinsipp for føring av pensjonskostnader ble endret fra NRS 6 til IAS 19 med virkning fra 1. januar 2015. Implementeringseffekten er ført mot egenkapitalen netto etter skatt. Fra og med regnskapsåret 2015 reguleres endringer i estimatavvik direkte mot egenkapitalen

Kontantstrømoppstilling

Beløp i tusen kroner	Morselskap			Konsern		
	1. halvår 2016	1. halvår 2015	Året 2015	1. halvår 2016	1. halvår 2015	Året 2015
Kontantstrøm fra operasjonelle aktiviteter						
Resultat før skattekostnad	(20 221)	(28 021)	397 025	262 463	199 098	496 052
Periodens betalte skatt	(107 270)	(97 390)	(97 391)	(156 778)	(108 418)	(108 181)
Ordinære avskrivninger	2 647	2 331	5 301	12 347	9 794	27 173
Verdiregulering verdipapirer	(1 906)	(2 389)	20 875	(43 716)	(7 957)	37 695
Verdiendring finansielle anleggsmidler	-	(2 553)	(17 898)	-	-	-
Pensjonskostnad uten kontanteffekt	(588)	(564)	3 553	(588)	(564)	10 627
Andre poster uten kontanteffekt	218	352	1 451	112	352	(5 250)
Netto kjøp/salg verdipapirer	(200)	(173 648)	(177 069)	282 456	(73 556)	(592 045)
Endring i forsikringstekniske avsetninger	-	-	-	189 218	119 919	125 991
Endring i utlån til kredittinstitusjoner	-	155 865	285 865	-	865	(4 135)
Endring i lån til kunder	-	3 036	6 036	(109 329)	(59 144)	(143 910)
Endring i innskudd fra kunder og kredittinstitusjoner	-	-	-	208 666	99 169	386 402
Endring i andre kortsiktige eiendeler og gjeld	29 247	(22 122)	(514 920)	(168 390)	(82 696)	(98 219)
Netto kontantstrøm fra operasjonelle aktiviteter	(98 073)	(165 103)	(87 172)	476 461	96 862	132 200
Kontantstrøm fra investeringsaktiviteter						
Utbetalinger ved kjøp av driftsmidler og immaterielle eiendeler	(2 106)	(5 759)	(7 725)	(33 066)	(27 204)	(55 697)
Utbetaling av konsernbidrag	-	(15 260)	(15 260)	-	-	-
Innbetaling av konsernbidrag	471 500	455 950	455 950	-	-	-
Netto kontantstrøm fra investeringsaktiviteter	469 394	434 931	432 965	(33 066)	(27 204)	(55 697)
Kontantstrøm fra finansieringsaktiviteter						
Endring i gjeld til kredittinstitusjoner	(67 180)	2 353	67 180	(67 180)	2 353	67 180
Endring i obligasjonsgjeld	-	(155 000)	(290 000)	-	(155 000)	(290 000)
Endring i ansvarlig lånekapital	-	-	-	-	-	250 000
Utbetaling av utbytte	(181 688)	(254 363)	(254 363)	(181 688)	(254 363)	(254 363)
Netto kontantstrøm fra finansielle aktiviteter	(248 868)	(407 010)	(477 183)	(248 868)	(407 010)	(227 183)
Netto endring bankinnskudd, kontanter og lignende	122 453	(137 182)	(131 390)	194 527	(337 352)	(150 680)
Bankinnskudd og lignende 01.01.	27 609	158 999	158 999	1 401 711	1 552 391	1 552 391
Bankinnskudd og lignende ved utgangen av perioden	150 062	21 817	27 609	1 596 238	1 215 039	1 401 711

Noter til regnskapet

Note 1 – Regnskapsprinsipper mv.

Grunnlag for utarbeidelse av regnskapet

Eika Gruppen utarbeider selskapsregnskap og konsernregnskap etter NGAAP. Regnskapet er avlagt i samsvar med regnskapsloven av 1998 samt gjeldende regnskapsstandarder. Konsernets virksomhet er underlagt forskriftene om årsregnskap for banker og finansieringsvirksomhet, forsikrings-selskap og verdipapirforetak, gitt av Finanstilsynet. Konsernets regnskap er utarbeidet med utgangspunkt i forskrift om årsregnskap for banker og finansieringsforetak. Beskrivelse av de regnskapsprinsipper konsernet har lagt til grunn ved avleggelse av regnskapet fremkommer i konsernets årsrapport for 2015.

Ny årsoppgjør-forskrift for skadeforsikrings-selskaper, trådte i kraft fra 1. januar 2016. Forskriften avviker på enkelte punkter fra forslaget departementet hadde på høring. Vedtatt forskrift fastsetter blant annet at erstatningsavsetningene ikke skal diskonteres, slik som under Solvens II og at risikomarginen som beregnes under Solvens II, ikke vil være en regnskapsmessig avsetning.

Bruk av estimater og skjønn

Utarbeidelsen av regnskapet og anvendelse av de valgte regnskapsprinsipper innebærer vurderinger, utarbeidelse av estimater og anvendelse av forutsetninger som påvirker regnskapsført verdi av eiendeler, forpliktelser, inntekter og kostnader. Fremtidige hendelser kan medføre at estimatene endrer seg. Endringene vil bli regnskapsført når det foreligger grunnlag for å fastsette nye estimater. Vesentlige estimater relaterer seg til nedskrivinger på utlån til kunder, verdsettelse av verdipapirer og beregning av forsikringstekniske avsetninger.

Klassifisering av kostnader

Forsikringsvirksomheten klassifiserer den delen av driftskostnader som er knyttet til skadebehandling som indirekte skadebehandlingskostnader. Indirekte skadebehandlingskostnader inngår i erstatningskostnadene. Denne klassifiseringen er videreført i konsernregnskapet.

Endringer i regnskapsprinsipper og presentasjon

I de tilfeller nye regnskapsprinsipper tas i bruk eller poster i regnskapet klassifisering på annen måte omarbeides tall fra tidligere perioder for å gjøre regnskapene sammenlignbare.

Endring sikkerhetsavsetning

Ved innføring av ny regnskapsforskrift bortfalt det tidligere særnorske kravet om sikkerhetsavsetning for norske skadeforsikrings-selskaper. Etter solvens II reglene skal det beregnes en risikomargin, men en tilsvarende beregning skal ikke gjøres regnskapsmessig.

Sikkerhetsavsetning ble oppløst med regnskapsmessig virkning fra 1. januar 2016. Avvikling av sikkerhetsavsetningen er behandlet som prinsippendring og dermed ført direkte mot egenkapitalen. Behandling som prinsippendring er basert på en vurdering av at opphør av avsetningen er på bakgrunn av en regulatorisk endring og ikke endring i forutsetninger eller ny informasjon knyttet til et tidligere estimat. På bakgrunn av at Finansdepartementet har pt. ennå ikke har tatt stilling til skattemessig behandling av den tidligere sikkerhetsavsetningen har selskapet valgt å avsatte beregnet utsatt skatt som en forpliktelse i balansen. Sammenligningstall for tidligere perioder er omarbeidet.

Note 2 – Finansiell risiko

Konsernets vesentligste risiko er kreditt- og motpartsrisiko, hovedsakelig knyttet til objektsfinansiering og usikret kreditt knyttet til utstedelse av kredittkort i Eika Kredittbank og fordringer på forsikringskunder og reassurandører i Eika Forsikring. Videre er risikoen knyttet til investeringer i rentepapirer, bankplasseringer og øvrige fordringer.

Konsernets forsikringsrisiko er knyttet til Eika Forsikring og virksomheten innen skade- og helseforsikring og hvorvidt forsikringspremier og reserver er tilstrekkelige til å dekke forpliktelsene ovenfor forsikringstagerne. Forsikringsvirksomheten kjøper reassurans for å redusere risikoen og programmet fastsettes med bakgrunn i forretningsmål og risikoappetitt.

Likviditetsrisiko er risiko for at konsernet ikke klarer å innfri sine forpliktelser ved forfall uten at det oppstår store kostnader i form av dyr refinansiering eller behov for realisering av eiendeler. Konsernets eksponering for likviditetsrisiko er hovedsakelig knyttet til kreditt- og finansieringsvirksomheten i Eika Kredittbank.

Konsernets operasjonelle risiko er risikoen for tap som følge av utilstrekkelige eller sviktende interne prosesser eller systemer, menneskelige feil eller eksterne hendelser. Operasjonell risiko omfatter også compliancerisiko, omdømmerisiko og juridisk risiko. Klarhet i arbeidsdeling og roller og ansvar, effektive prosesser samt hensiktsmessig kontroll og lederoppfølging reduserer den operasjonelle risikoen. Konsernet har utarbeidet beredskapsplaner og tegnet forsikringer for å håndtere krisesituasjoner og sikre forretningskontinuitet.

Risikoviljen på tvers av risikoklasser operasjonaliseres gjennom fastsettelse av risikovilje, riskpolicyer, rammer og delegering av ansvar og fullmakt. Jevnlig overvåkning og risikorapportering bidrar til at styret og ledelsen får tilstrekkelig informasjon om og styring og kontroll med risikoene.

Det er ingen vesentlige endringer i risikobildet ved utgangen av andre kvartal 2016 sammenlignet med omtalen i årsrapporten for 2015. For nærmere beskrivelse av finansiell risiko henvises det til konsernets årsrapport.

Note 3 – Soliditet

Eika Gruppen er en tverrsektoriell finansiell gruppe med omtrent like mye bank- som forsikringsvirksomhet og skal i utgangspunktet bare underlegges forskriften om konsolidering mv. i tverrsektorielle grupper (konglomeratreglene). Finansdepartementet har gitt Finanstilsynet hjemmel til å pålegge ytterligere rapportering ut i fra soliditets- eller tilsynsmessige hensyn. Finanstilsynet fattet i mai 2016 vedtak om at Eika Gruppen på solo- og konsolidert basis skal underlegges CRD IV-regelverket. Dette medfører at konsernet med virkning fra 2016 rapporteres som et delkonsern CRD IV bestående av morselskapet, finansieringsvirksomheten og verdipapirvirksomheten. Etter gjeldende regler under CRD IV skal det på konsolidert basis gjøres fradrag i ansvarlig kapital for investeringen i forsikringsvirksomheten. Forsikringsdelen av konsernet beregner fra 1. januar 2016 risiko og kapitalstatus etter reglene under Solvens II. Eika Gruppen rapporterer konsernets samlede soliditet etter reglene om tverrsektoriell rapportering (konglomeratreglene) halvårlig, første gang 30. juni 2016.

Kapitaldekning CRD IV

Eika Gruppen beregner og rapporterer konsolidert kapitaldekning for delkonsern CRD IV bestående av Eika Gruppen (mor), Eika Kredittbank, Eika Kapitalforvaltning og Aktiv Eiendomsmegling. Etter CRD IV-regelverket skal det i konsernets ansvarlige kapital gjøres fradrag for investeringen i forsikringsvirksomheten. Fradraget gjøres for den delen av investeringen som overstiger 10 prosent av ren kjernekapital og den overskytende delen av investeringen inngår i beregningsgrunnlaget for kredittrisiko med 250 prosent vekt. Etter regelendring fra Finanstilsynet gjøres det med virkning fra 2016 ikke lenger fradrag i ansvarlig kapital for investeringen i SDC hverken på solo- eller delkonsolidert nivå. Standardmetoden benyttes for beregning av kapitalkrav til kredittrisiko og basismetoden for beregning av operasjonell risiko.

Beløp i tusen kroner	Morselskap			CRD IV Delkonsern		
	30.06.2016	30.06.2015	31.12.2015	30.06.2016	30.06.2015	31.12.2015
Aksjekapital	24 225	24 225	24 225	24 225	24 225	24 225
Overkurs	817 814	817 814	817 814	817 814	817 814	817 814
Annen egenkapital	367 443	253 291	384 108	447 365	229 424	374 391
Sum balanseført egenkapital	1 209 482	1 095 330	1 226 147	1 289 404	1 071 463	1 216 430
Periodens resultat som ikke kan medregnes	-	-	-	(72 973)	(23 625)	-
Immaterielle eiendeler	(2 360)	(3 302)	(3 055)	(53 411)	(29 994)	(40 594)
Utsatt skattefordel som ikke skyldes midlertidige forskjeller	(6 949)	(11 422)	-	(7 095)	(11 768)	(12)
Sum ren kjernekapital før regulatoriske justeringer	1 200 173	1 080 606	1 223 092	1 155 925	1 006 076	1 175 824
Innskudd av ansvarlig kapital i forsikringsvirksomheten	-	-	-	(278 516)	-	-
Fradrag for vesentlige investeringer i finansiell sektor	-	(57 970)	(40 342)	-	(65 473)	(45 069)
Sum ren kjernekapital	1 200 173	1 022 636	1 182 750	877 409	940 603	1 130 755
Annen godkjent kjernekapital - fondsobligasjon	100 000	100 000	100 000	100 000	100 000	100 000
Sum kjernekapital	1 300 173	1 122 636	1 282 750	977 409	1 040 603	1 230 755
Tilleggskapital - ansvarlig lån	125 000	125 000	125 000	125 000	125 000	125 000
Sum ansvarlig kapital	1 425 173	1 247 636	1 407 750	1 102 409	1 165 603	1 355 755
Vektet beregningsgrunnlag kredittrisiko CRD IV	2 195 281	1 744 688	2 193 558	4 373 280	4 306 352	4 898 575
Vektet beregningsgrunnlag operasjonell risiko	482 364	451 544	482 364	1 208 155	1 072 396	1 208 155
Sum vektet beregningsgrunnlag	2 677 645	2 196 232	2 675 922	5 581 435	5 378 748	6 106 730
Kapitalkrav tilsvarende 8 % av beregningsgrunnlag	214 212	175 699	214 074	446 515	430 300	488 538
Kapitalbevaringsbuffer (2,5 %)	66 941	54 906	66 898	139 536	134 469	152 668
Systemrisikobuffer (3 % fra 1. juli 2014)	80 329	65 887	80 278	167 443	161 362	183 202
Motsyklisk buffer (1,5 % fra 30. juni 2016)	40 165	21 962	26 759	83 722	53 787	61 067
Sum kombinerte bufferkrav	187 435	142 755	173 935	390 700	349 619	396 937
Ren kjernekapital	1 200 173	1 022 636	1 182 750	877 409	940 603	1 130 755
Kjernekapital	1 300 173	1 122 636	1 282 750	977 409	1 040 603	1 230 755
Ansvarlig kapital	1 425 173	1 247 636	1 407 750	1 102 409	1 165 603	1 355 755
Ren kjernekapitaldekning	44,8 %	46,6 %	44,2 %	15,7 %	17,5 %	18,5 %
Kjernekapitaldekning	48,6 %	51,1 %	47,9 %	17,5 %	19,3 %	20,2 %
Ansvarlig kapitaldekning	53,2 %	56,8 %	52,6 %	19,8 %	21,7 %	22,2 %
Overskudd av ansvarlig kapital	1 023 526	929 182	1 019 741	265 194	385 685	470 279

Solvensmargin – Solvens II

Fra 1. januar 2016 er norske skadeforsikringselskaper underlagt det nye felleseuropeiske solvensdirektivet Solvens II. Dette innebærer en ny måte å beregne selskapets risiko og kapital situasjon på, hvor selskapene gjennom å ta hensyn til alle risikoklasser de er eksponert for beregner et krav til tilgjengelig solvenskapital som skal sikre selskapets drift. Eika Forsikring beregner tapspotensiale og kapitalkrav etter standardmetoden, som definert i Solvens II forskriften.

Beløp i tusen kroner	30.06.2016
Samlet kapitalkrav (SCR)	760 342
Tellende ansvarlig kapital til dekning av SCR	1 272 631
Solvensmargin	167 %
Solvensmargin, eks regnskapsresultat	151 %

Tverrsektoriell kapitaldekning

Konsernet samlede soliditet beregnes etter regelverket om tverrsektoriell rapportering (konglomeratreglene).

Beløp i tusen kroner	30.06.2016
Kapitalkrav for CRD IV-foretakene	793 589
Solvenskapitalkrav for forsikringsdelen av gruppen	760 342
Netto ansvarlig kapital i gruppen	2 259 447
Overskudd av ansvarlig kapital	705 516

Note 4 – Segmentanalyse

2. kvartal

Beløp i tusen kroner	Fellestjenster, drift og utvikling		Forsikring		Finansiering		Sparing og plassering		Eiendomsmegling		Øvrig virksomhet og konsernposter		Konsern	
	2016	2015	2016	2015	2016	2015	2016	2015	2016	2015	2016	2015	2016	2015
	Netto renteinntekter	-	-	10 919	14 360	102 078	88 036	148	155	8	(47)	(3 564)	(3 429)	109 589
Netto premieinntekter	-	-	484 183	457 100	-	-	-	-	-	-	-	-	484 183	457 100
Prov- og øvr.inntekter	77 431	54 862	64 886	45 363	46 520	11 700	48 658	45 885	11 905	12 025	(18 638)	80	230 762	169 915
Provisjonskostnader	-	-	(88 594)	(81 952)	(19 865)	(17 899)	(17 163)	(15 685)	(12)	(8)	(254)	(226)	(125 888)	(115 770)
Netto driftsinntekter	77 431	54 862	471 394	434 871	128 733	81 837	31 643	30 355	11 901	11 970	(22 456)	(3 575)	698 646	610 320
Erstatningskostnader	-	-	301 851	304 667	-	-	-	-	-	-	-	-	301 851	304 667
Driftskostnader	77 780	54 879	43 500	39 185	52 168	40 043	22 771	22 816	9 933	9 130	(11 135)	-	195 017	166 053
Tap på utlån og fordr.	-	-	233	(66)	13 330	9 887	-	-	(117)	-	-	20 727	13 446	30 548
Resultat før skatt	(349)	(17)	125 810	91 085	63 235	31 907	8 872	7 539	2 085	2 840	(11 321)	(24 302)	188 332	109 052
Skattekostnad	(87)	(5)	30 426	23 429	7 392	8 632	2 108	2 038	635	791	(2 461)	(7 076)	38 013	27 809
Resultat etter skatt	(262)	(12)	95 384	67 656	55 843	23 275	6 764	5 501	1 450	2 049	(8 860)	(17 226)	150 319	81 243

1. halvår

Beløp i tusen kroner	Fellestjenster, drift og utvikling		Forsikring		Finansiering		Sparing og plassering		Eiendomsmegling		Øvrig virksomhet og konsernposter		Konsern	
	2016	2015	2016	2015	2016	2015	2016	2015	2016	2015	2016	2015	2016	2015
	Netto renteinntekter	-	-	23 511	29 324	199 707	170 999	362	370	(788)	(123)	(7 561)	(7 311)	215 231
Netto premieinntekter	-	-	931 238	900 091	-	-	-	-	-	-	-	-	931 238	900 091
Prov- og øvr.inntekter	153 051	109 142	116 083	105 437	59 446	20 700	94 941	87 395	22 584	22 593	(37 165)	527	408 940	345 794
Provisjonskostnader	-	-	(174 851)	(160 620)	(37 735)	(38 985)	(33 187)	(29 997)	(46)	(17)	(513)	(508)	-246 332	-230 127
Netto driftsinntekter	153 051	109 142	895 981	874 232	221 418	152 714	62 116	57 768	21 750	22 453	(45 239)	(7 292)	1 309 077	1 209 017
Erstatningskostnader	-	-	637 517	636 714	-	-	-	-	-	-	-	-	637 517	636 714
Driftskostnader	152 883	109 159	83 968	72 542	101 949	82 976	45 835	44 527	20 804	19 113	(24 938)	23 837	380 501	352 154
Tap på utlån og fordr.	-	-	450	29	28 243	21 225	-	-	(97)	(203)	-	-	28 596	21 051
Resultat før skatt	168	(17)	174 046	164 947	91 226	48 513	16 281	13 241	1 043	3 543	(20 301)	(31 129)	262 463	199 098
Skattekostnad	42	(5)	46 810	45 540	14 464	13 120	4 129	3 483	408	991	(3 599)	(7 064)	62 254	56 065
Resultat etter skatt	126	(12)	127 236	119 407	76 762	35 393	12 152	9 758	635	2 552	(16 702)	(24 065)	200 209	143 033
Eiendeler	102 822	110 207	5 290 653	4 775 747	5 735 460	5 288 719	122 502	105 777	23 819	25 421	539 561	422 706	11 814 817	10 728 577
Gjeld og forpliktelser	116 583	111 873	4 124 391	3 833 618	5 009 734	4 676 233	72 923	59 415	8 913	13 466	420 716	414 987	9 753 260	9 109 592

Note 5 – Fordringer på og utlån til kredittinstitusjoner

Beløp i tusen kroner	Morselskap			Konsern		
	30.06.2016	30.06.2015	31.12.2015	30.06.2016	30.06.2015	31.12.2015
Bankinnskudd driftskonti	123 493	106	104	771 775	385 219	487 868
Bankinnskudd plasseringskonti	3 420	3 385	3 405	742 081	752 770	828 836
Bundne bankinnskudd	23 149	18 326	24 100	29 322	24 205	31 985
Sum innskudd hos kredittinstitusjoner	150 062	21 817	27 609	1 543 178	1 162 194	1 348 689
Utlån til selskap i samme konsern	540 000	675 000	540 000	-	-	-
Utlån til andre kredittinstitusjoner	5 000	-	5 000	5 000	-	5 000
sum utlån til kredittinstitusjoner	545 000	675 000	545 000	5 000	-	5 000
Sum fordringer på og utlån til kred.inst.	695 062	696 817	572 609	1 548 178	1 162 194	1 353 689

Det er her etablert retningslinjer og rammer for plassering av midler i kredittinstitusjoner. Av konsernets plasseringer på 1,5 milliarder kroner per 30. juni 2016 var 96,7 prosent plassert i banker med rating A- eller bedre. Av morselskapets bankinnskudd var 100 prosent plassert i banker med rating A- eller bedre.

Note 6 – Utlån til kunder

Beløp i tusen kroner	30.06.2016	30.06.2015	31.12.2015
Utlån til kunder			
Nedbetalingslån	790 179	694 763	735 920
Leiefinansieringsavtaler	1 227 683	1 235 734	1 184 508
Brukskreditter	1 934 040	1 819 279	1 914 170
Utlån før spesifiserte og uspesifiserte nedskrivninger	3 951 902	3 749 776	3 834 598
Individuelle nedskrivninger	14 104	10 259	10 001
Gruppevise nedskrivninger	41 848	37 664	37 977
Netto utlån til kunder	3 895 950	3 701 853	3 786 620
Individuelle nedskrivninger			
Nedskrivning for verdifall på utlån 1. januar	10 001	13 087	13 087
- Konstaterte tap i perioden hvor det tidligere er foretatt nedskrivninger	511	(1 656)	4 570
Periodens nedskrivninger til dekning av tap på utlån	3 592	(1 172)	(7 656)
Individuelle nedskrivninger for verdifall	14 104	10 259	10 001
Gruppevise nedskrivninger			
Nedskrivning for verdifall på utlån 1. januar	37 977	40 309	40 309
Periodens nedskrivninger på grupper av utlån	3 871	(2 645)	(2 332)
Gruppevise nedskrivninger for verdifall	41 848	37 664	37 977

Note 7 – Tap og nedskrivninger på utlån og fordringer

Beløp i tusen kroner	2. kvartal 2016	2. kvartal 2015	1. halvår 2016	1. halvår 2015	Helår 2015
Spesifikasjon av periodens tap og nedskrivninger på utlån til kunder					
Periodens endring i individuelle nedskrivninger for verdifall	1 674	(3 830)	4 103	(2 828)	(3 085)
Periodens endring i gruppevise nedskrivninger	1 168	(324)	3 872	(2 645)	(2 332)
Resultatførte renter på utlån hvor det er foretatt nedskrivning for tap	431	347	1 694	1 530	2 251
Konstaterte tap i perioden	11 916	14 570	21 583	27 063	48 768
Inngang på tidligere konstaterte tap	1 860	876	3 008	1 895	4 520
Sum tap på utlån til kunder	13 329	9 887	28 244	21 225	41 082
Spesifikasjon av periodens tap på andre fordringer					
Endring i tapsavsetning	(497)	-	(394)	(203)	(1 211)
Konstaterte tap i perioden	644	4 152	897	4 281	5 714
Inngang på tidligere konstaterte tap	30	4 218	151	4 252	4 334
Sum tap på andre fordringer	117	(66)	352	(174)	169
Sum tap på utlån og andre fordringer	13 446	9 821	28 596	21 051	41 251

Note 8 – Misligholdte og tapsutsatte engasjementer

Beløp i tusen kroner	30.06.2016	30.06.2015	31.12.2015
Brutto misligholdt	104 296	74 894	88 204
Tapsutsatte, ikke misligholdte engasjementer	10 091	14 262	14 495
– Nedskrivninger misligholdte/tapsutsatt	(43 686)	(39 614)	(37 133)
Netto misligholdte og tapsutsatte engasjementer	70 701	49 542	65 566

Nedskrivninger for misligholdte og tapsutsatte engasjementer omfatter individuelle nedskrivninger for objektsfinansiering og totale nedskrivninger for kredittkort.

Note 9 – Sertifikater, obligasjoner og andre verdipapirer med fast avkastning

Fordelt på utstedersektor

Beløp i tusen kroner	Gj.snitt.	Modifisert	Pålydende	Kostpris	Markedsverdi
	eff.rente	durasjon			
Stater	0,72 %	0,25	155 000	154 772	154 898
Kommuner og fylkeskommuner	1,35 %	1,40	439 887	444 440	445 921
Obligasjoner med fortrinnsrett	1,38 %	1,01	602 000	615 541	617 764
Forretningsbanker	1,55 %	1,73	210 000	213 781	214 007
Sparebanker	1,63 %	0,51	1 307 000	1 327 229	1 321 750
Sum markedsbaserte verdipapirer			2 713 887	2 755 763	2 754 340

Ved prisberegning av obligasjoner og sertifikater benytter konsernet priser fra Nordic Bond Pricing. Verdipapirfondenes forening og Nordic Trustee står bak selskapet Nordic Bond Pricing som publiserer uavhengige priser på obligasjoner.

Note 10 – Aksjer, andeler og ander verdipapirer med variabel avkastning

Beløp i tusen kroner	Morselskap		Konsern	
	Kostpris	Bokført verdi	Kostpris	Bokført verdi
Aksjer i SDC AS	159 816	158 296	159 816	158 296
Andre aksjer	13 989	8 369	10 922	6 637
Verdipapirfond	191 718	190 993	830 543	886 115
Sum aksjer og andeler	365 523	357 658	1 001 281	1 051 048

Eika Gruppen har en strategisk investering i SDC AS. Eika Gruppen eier 339 310 aksjer, som gir en eierandel på 19,6 prosent. Investeringen er foretatt for å samle eierskapet i felles datasentral for bankene i Eika Alliansen. Verdien av investeringen er skrevet ned med DKK 32 millioner. Eika Gruppen anvender sikringsbokføring i forbindelse med låneopptak på DKK 159 millioner knyttet til denne aksjeinvestering. Lånet omregnes til valutakurs på balansedagen og urealisert valutagevinst/tap er tillagt aksjenes bokførte verdi.

Spesifikasjon av verdipapirfond regnskapsført til

Beløp i tusen kroner	Morselskap			Konsern		
	Antall	Kostpris	Bokført verdi	Antall	Kostpris	Bokført verdi
Verdipapirfondet Eika Norden	820	4 375	4 354	11 712	42 231	62 193
Verdipapirfondet Eika Norge	1 068	4 375	4 419	27 658	95 682	114 501
Verdipapirfondet Eika Global	5 963	8 750	8 071	51 053	51 113	69 101
Sum aksjefond	–	17 500	16 844	90 423	189 026	245 795
Verdipapirfondet Eika Sparebank	114 678	115 732	116 020	206 945	210 206	209 367
Verdipapirfondet Eika Obligasjon	–	–	–	93 013	93 624	96 019
Verdipapirfondet Eika Likviditet	–	–	–	121 837	123 158	122 910
Verdipapirfondet Eika Pengemarked	34 755	35 500	35 628	80 737	82 947	82 764
Verdipapirfondet Eika Kreditt	22 782	22 986	22 501	130 872	131 582	129 260
Sum rente- og obligasjonsfond	–	174 218	174 149	633 405	641 517	640 320
Sum		191 718	190 993	723 828	830 543	886 115

Ved prisberegning av underliggende papirer i rentefond benytter konsernet priser fra Nordic Bond Pricing. Verdipapirfondenes forenings og Nordic Trustee står bak selskapet Nordic Bond Pricing som publiserer uavhengige priser på obligasjoner. Markedsverdi på noterte illikvide omløpsaksjer i aksjefond er fastsatt ved bruk av modeller hvor verdien blant annet estimeres basert på verdiutviklingen av børsnoterte likvide aksjer som anses å være sammenlignbare med selskapets investeringer. For øvrige noterte finansielle investeringer benyttes observerbare transaksjoner i markedet som grunnlag for prisingen.

Note 11 – Investeringer i datterselskap

Beløp i tusen kroner	Anskaffelses- tidspunkt	Kontor- adresse	Eierandel	30.06.2016	30.06.2015	31.12.2015
Eika Forsikring AS	1997	Hamar	100 %	394 108	394 108	394 108
Eika Kredittdbank AS	2006	Oslo	100 %	542 666	542 666	542 666
Eika Kapitalforvaltning AS	1997–2012	Oslo	100 %	145 938	145 938	145 938
Aktiv Eiendomsmegling 1)	2001	Oslo	100 %	27 300	11 954	27 300
Terra Gruppen AS	2000	Oslo	100 %	156	156	156
Norsk Sparebankgruppe AS	2001	Oslo	100 %	170	170	170
Terra Alliansen AS	2008	Oslo	100 %	156	156	156
Eika Alliansen AS	2008	Oslo	100 %	151	151	151
Sum				1 110 645	1 095 299	1 110 645

1) Aktiv Eiendomsmegling består av Aktiv Eiendomsmegling AS og det heleide datterselskapet Aktiv Eiendomsoppgjør AS.

Note 12 – Forsikringstekniske avsetninger

Beløp i tusen kroner	30.06.2016	30.06.2015	31.12.2015
Avsetning for ikke opptjent premie, brutto	1 362 167	1 266 118	1 222 963
Erstatningsavsetning brutto	2 071 648	1 971 923	2 021 634
Sum forsikringstekniske bruttoavsetninger	3 433 815	3 238 041	3 244 597
Gjenforsikringsandel av ikke opptjent bruttopremie	343 310	302 483	293 493
Gjenforsikringsandel av brutto erstatningsavsetning	629 017	617 996	629 841
Sum gjenforsikringsandel	972 327	920 479	923 334
Sum avsetninger for egen regning	2 461 488	2 317 562	2 321 263

Note 13 – Gjeld til og innskudd fra kredittinstitusjoner

Beløp i tusen kroner	Valuta	Rentebetingelser	Forfall	Morselskap			Konsern		
				30.06.2016	30.06.2015	31.12.2015	30.06.2016	30.06.2015	31.12.2015
Kassekreditt	NOK	Flytende+margin	-	-	2 353	67 180	-	2 353	67 180
Annen gjeld	DKK	Flytende+margin	2020	199 527	188 024	205 016	199 527	188 024	205 016
Sum gjeld til kredittinstitusjoner				199 527	190 377	272 196	199 527	190 377	272 196
Innskudd med avtalt løpetid	NOK	Flytende+margin	-	-	-	-	54 562	2 676	53 985
Innskudd uten avtalt løpetid	NOK	Flytende+margin	-	-	-	-	55	65	183
Sum innskudd fra kredittinstitusjoner				-	-	-	54 617	2 741	54 168
Sum gjeld til og innskudd fra kredittinstitusjoner				199 527	190 377	272 196	254 144	193 118	326 364

Klassifisering i balansen

Bankinnskudd og kassekreditt er presentert netto i balansen når disse har samme motpart. Ved netto inntående er beløpet presentert under fordringer på kredittinstitusjoner og ved netto trekk som gjeld til kredittinstitusjoner.

Ubenyttede trekkrammer

Konsernets selskaper har til sammen ubenyttede trekkrammer på kassekreditt på NOK 350 millioner og trekkfasiliteter på NOK 300 millioner. Morselskapet har ubenyttet trekkramme på kassekreditt på NOK 150 millioner.

Covenants

Selskapene i Eika Gruppen er bundet av kryssende mislighold innenfor konsernet og der er vilkår knyttet til eventuell endringer i Eika Gruppen AS's eierstruktur. Eika Gruppen AS og Eika Kredittdbank AS kan ikke pantsette aktiva uten långivers samtykke (negativ pledge). Rullerende tre års distribusjonsavtale med eierbankene forutsettes opprettholdt. I forbindelse med trekkrettigheter og kassekreditter er det stillet krav om minimum 10 prosent kapitaldekning.

Note 14 – Innskudd fra kunder

Beløp i tusen kroner	30.06.2016		30.06.2015		31.12.2015	
	Beløp	Gj.snitt rente	Beløp	Gj.snitt rente	Beløp	Gj.snitt rente
Innskudd fra kunder uten avtalt løpetid	4 240 248	1,88 %	3 799 972	2,70 %	4 042 299	2,44 %
Innskudd fra kunder med avtalt løpetid	17 583	2,23 %	13 837	2,22 %	7 315	2,05 %
Sum innskudd fra kunder	4 257 831		3 813 809		4 049 614	

Gjennomsnittlig rente på innskudd og gjeld til kunder uten løpetid er beregnet ut fra et aritmetisk gjennomsnitt av uvektet nominell rentesat

Note 15 – Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer

Beløp i tusen kroner	Ramme	Valuta	Rente	Rentebetingelser	Opptak	Forfall	30.06.2016	30.06.2015	31.12.2015
NO0010667611	135 000	NOK	Flytende	3M Nibor +2,15%	2012	2015	-	135 000	-
NO0010687320	300 000	NOK	Flytende	3M Nibor +1,30%	2013	2016	300 000	300 000	300 000
NO0010699093	250 000	NOK	Flytende	3M Nibor +1,45%	2013	2018	250 000	250 000	250 000
Over/underkurs							(182)	(496)	(325)
Sum gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer							549 818	684 504	549 675

Note 16 – Ansvarlig lånekapital

Beløp i tusen kroner	Ramme	Valuta	Rente	Rentebetingelser	Opptak	Forfall	Morselskap			Konsern		
							30.06.2016	30.06.2015	31.12.2015	30.06.2016	30.06.2015	31.12.2015
NO0010712508	100 000	NOK	Flytende	3M Nibor + 3,50%	2014	Evigvarende	100 000	100 000	100 000	100 000	100 000	100 000
Amortiserte kostnader							(205)	(280)	(245)	(205)	(280)	(245)
Sum fondsobligasjoner							99 795	99 720	99 755	99 795	99 720	99 755
NO0010708324	125 000	NOK	Flytende	3M Nibor + 2,30%	2014	2024	125 000	125 000	125 000	125 000	125 000	125 000
NO0010753346	250 000	NOK	Flytende	3M Nibor + 3,50%	2015	2045	-	-	-	250 000	-	250 000
Amortiserte kostnader							(210)	(285)	(245)	(1 190)	(285)	(1 120)
Sum ansvarlig lån							124 790	124 715	124 755	373 810	124 715	373 880
Sum ansvarlig lånekapital							224 585	224 435	224 510	473 605	224 435	473 635

Evigvarende fondsobligasjon 100 millioner kroner har innløsningsrett for utsteder, første gang 3. juli 2019.
 Ansvarlig obligasjonslån 250 millioner kroner har innløsningsrett for utsteder, første gang 11. desember 2025.
 Ansvarlig obligasjonslån 125 millioner kroner har innløsningsrett for utsteder, første gang 26. mars 2019.

Note 17 – Nærstående parter

Som nærstående parter for Eika Gruppen AS ansees alle selskaper innen konsernet samt styremedlemmer og ledende ansatte. Det er transaksjoner mellom morselskapet og de øvrige selskapene som inngår som en del av den ordinære virksomheten. Transaksjonene omfatter administrative tjenester og leie av lokaler og driftsmidler, utlån og finansiering.

Eika Gruppen utgjør finanskonsernet I Eika Alliansen, som er eid av 74 lokalbanker.

Eika Gruppens strategiske fundament er å sikre sterk og omsorgsfulle lokalbanker som er en drivkraft for vekst og utvikling, for kunden og lokalsamfunnet. Gruppen leverer en komplett plattform for bankinfrastruktur; inkludert IT og betalingsformidling og digitale tjenester, samt et bredt spekter av finansprodukter og kompetansehevende tjenester. Dette gjør lokalbanken konkurransedyktig.

Produktselskapene er Eika Forsikring, Eika Kredittbank, Eika Kapitalforvaltning og Aktiv Eiendomsmegling. I tillegg er Eika Boligkreditt en del av Eika Alliansen.

Eika Gruppens produkter og løsninger distribueres gjennom ca 400 kontorer i Norge. Eika Gruppen, med eierbankene og meglervirksomheten, har om lag 3000 ansatte hvorav ca 400 er direkte knyttet til Eika Gruppen AS. Alliansen har en samlet forvaltningskapital på NOK 360 milliarder og nær én million kunder. Dette gjør Eika Gruppen til en av de største aktørene i det norske markedet for utvikling og salg av finansielle løsninger, produkter og tjenester.

Tlf: +47 22 87 81 00
E-post: post@eika.no
Parkveien 61
P.b 2349 Solli
0201 Oslo

www.eika.no

eika.